

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland Displaced Persons Camp Rare Book Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and other intellectual property rights associated with the materials in its collection and makes good faith efforts to locate copyright owners. According to the Library's knowledge, the Library may make this title publicly available for reasons including but not limited to: the title is in the public domain or the title is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

мш 590.

СЛАВА УКРАЇНІ!

ГЕРОЯМ СЛАВА!

ХТО ВОНИ?

ГРУДЕНЬ

1946

В и д а в: О.П. - С. - ОУН.

УКРАЇНСЬКИЙ

Б. 1285

МУЗЕЙ

З дня вибуху німецько-советської війни 1941 року большевицька преса і радіо переповнені зловними і брехливими наклепами що скеровані проти визвольної боротьби українського народу.

Москва, як завжди визвольну боротьбу цілої української Нації намагається обмежити до "невеликої купки зрадників і запродавців". Навіть не зважала Москва й на те, що український самостійницький рух поставив збройний спротив гітлерівським окупантам. Як знаємо цю боротьбу українського народу проти німців Кремль старано замовчував, а провідників визвольного руху називав "жовто-блакитною бандою українських фашистів, що допомагають німцям поневолювати Україну".

Тепер коли Німеччину переможено, а боротьба українського народу проти большевицької Росії продовжується - Москва не шкодує фарб і голосу, щоб далі через пресу і радіо в безсилій люті проклинати "українських фашистів".

Так само і нова "демократична" Польща за інструкціями з Москви не шкодує на це сил.

Хто слухає московські радіо-передачі той безнастанно чує твердження большевиків (як в часи німецької окупації України так і теперішньої російської), що "найбільшої шкоди українському народові заподіяла ОУН-Бандери".

Ім'я "бандерівці" не сходять з порядку денного большевицької, польської і чеської - пропаганди.

Нападки ці не випадкові. Бо таки дійсно, бандерівці, як до війни, як в часі війни так і тепер є активними провідниками визвольної боротьби українського народу проти всіх загарбників України.

Не будуть же вороги говорити про ті групи, що проти них і словом не обмовляться!

ОУН - Б., що ніколи не покидала народніх мас понесла у цій війні величезні втрати серед свого членського складу. Велике число з них було з початку большевиками, а потім німцями виарештувано. Одних розстріляно, а других заслали до концентраційних таборів. По розвалі Німеччини тільки невелике число знайшлося на волі - решта загинула також в концтаборах.

Ці люди лишилися на еміграції. В краю їх заступили інші.

Та як бачимо для большевицької Москви і її агентури (тут за кордоном) бандерівці виявились і на еміграції найбільшою небезпекою.

Свідчить про це посиленна московська пропаганда проти бандерівців, як також діяльність провокаторів та большевицької агентури тут по наших еміграційних осередках.

Ніби допомагаючи Москві в антибандерівській пропаганді за останній час, частина української преси на еміграції, як також циклостилеві анонімні видання якоїсь "Української Освідомної Служби" під назвою "За український правопорядок" займаються тим, що виливають бруд на визвольну боротьбу українського народу та її провідників. Вони теж намагаються відтягнути її (на зразок Кремля) до мірила "невеличкої купки бандерівців-фашистів".

Характерно, що Москва не заставила довго чекати і сприйняла цю писанину з вдовolenням. В Листопаді 1946 року Кремль використовує цю писанину у своїй пропаганді проти української еміграції, а бандерівців зокрема. Славнозвісна стряпня С. Барана під назвою "Як ще довго?", що була надрукована в газеті "Українські Вісті" була цитована по радіо з Москви, як аргумент, що українська преса на еміграції сама пише про наявність фашистів в українських таборах ДіПі.

Отже, як бачимо - Кремль залюбки використовує "матеріали", що стосуються "українських фашистів", а друкуються по наших таборах під машкарою "демократичної" свободи слова.

В Листопаді місяці 1946 року в одному з українських таборів м. Аугсбургу з'явилася анонімна летючка (хоч джерело її добре відоме) за підписом "Комітет Української Самооборони". Як "закликає" летючка, то виходить, що "оборонятися" треба від бандерівців бо вони (бандерівці) є найбільша загроза для української еміграції.

Деякі "політики" та їхні пресові органи (на еміграції), щоб підкріпити "авторитет" свого маячіння передрукують подібні репетильки з неінформованих, (а то прямо ворожих визвольній ідеї) американських українських газет. Мовляв, бачите і американські наші дяді так пишуть!

Така стаття як "Анонімно держави не творяться" була передрукована з української газети, що видається в Америці під назвою "Громадська Пора". Передрукували її газети "Наше Життя" та "Українські Вісті", що й стали ініціаторами в дальшому циклі такої писанини. Все було б як то кажуть "шити крито" коли б пани-поборники "вільного демократичного слова" були об'єктивні у висвітленні подій, щодо визвольної боротьби. Та справа виглядає зовсім інакше.

Ті матеріали які подає українська американська преса в прихильному висвітленні, а зокрема в питаннях визвольної боротьби - політики приходять, замовчують. Цілий час наша заокеанська преса займається питанням УГВР, при чому створення її оцінюють, як історичний факт. Так само оцінює заокеанська громадська думка і акт проголошення Самостійної України дня 30 Червня 1941 року у м. Львові. Якраз ці дві дати американські українці визнають як події величезної історичної ваги не тільки для України, а й для українців Америки і Канади.

А, що пишуть про ці дві дати пани редактори з газет "Неділя", "Українські Вісті" та "На Чужині"?

Керуючись своїми вузько-безпринциповими амбіціями закостенілої твердолобщини вони навіть сміливості не мають розпитати в кого слід про ту визвольну боротьбу бо самі ж зеленого поняття не мають про неї, а спогаднують її.

Так в газеті "На Чужині" за 17 Листопада 1946 року ч. 26 в статті "Наша оцінка" читаємо:

"Як можна було перед міжнародним форумом назвати джерелом суверенної волі українського народу скромні сходи кін'якадесяти принагідних львовян!"

А ось "погляди" на ці події "політиків" з анонімної брошури "За Український Правопорядок". У ній пишеться:

"Подія 30 Червня 1941 року одна з ряду тих, що їх в нормальних і здорових відносинах ніхто не мав би відваги підносити до всенародного державного акту. Це проголошення було без ніякого позитивного практичного наслідку...." і т.д.

Патякати в такий спосіб можуть хіба тільки провокатори та абсолютні незнайки тих подій, бо найлютіший ворог, який знає хоч дещо про людей і жертви, що лишилися по тій боротьбі ніколи б не написав у такий нахабний спосіб. Хоча б за ради схорони своєї власної шкіри!

Нам учасникам визвольної боротьби годі доводити пп. Баранам, Котовичам, Которовичам, Чекаленкам, Шаянам, Доленкам, Кузикам та Багряним і їм подібним чи дали ті змагання "практичні позитивні наслідки".

Про це говорить дійсність!

Фактом лишається, що для згаданих панів "практичні наслідки" тієї боротьби стали в пригоді тут на еміграції. Тільки і тільки та боротьба дає їм змогу сьогодні примазатись до демократичного світу.

А тому для них було б більше користи коли б вони чесно признались де були в ті роки безпечніше (на які вони найбільше показують пальцем!) у лісах Волині чи в Берліні?

І хто вони такі?

А, що демагоги і політикани залюбки виписують із заокеанської української преси лише бруд на визвольну боротьбу українського народу та її провідників то ми з свого боку подамо до відома українській еміграції матеріяли про які мовчать "любители вільного демократичного слова".

Певні, що ці матеріяли Москва не використає!

х

х

х

ДВІ РІЧНИЦІ - ШЕ ДВА ДОКАЗИ НЕВМИРУЩОСТІ УКРАЇНИ.

Під таким наголовком газета "Америка" ч. 79 від 30 Липня 1946 року, що видається у Філадельфії ЗДПА подає на своїх сторінках події в Україні, зв'язані з днем 30 Червня 1941 року та у зв'язку з тими подіями висвітлює становище українців у Америці й Канаді у ті роки.

Автором цих матеріялів є редактор Б. Катамай.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ І СТАНОВИЩЕ НАШОЇ ЕМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ

У місяці червні український народ на його рідних землях та його еміграція, розкинена воєнною хуртовиною по чужих краях скитальщини, відзначили дві річниці, які в історії визвольних змагань України за останнє чвертьстоліття стали найбільш скристалізованими чинами-виразниками тих змагань.

ДНЯ 30 ЧЕРВНЯ, 1941 РОКУ, п'ять літ тому, коли наша країна Америка ще не була у війні, У ГОРОДІ КНЯЗЯ ЛЬВА ПРОГОЛОШЕНО САМОСТІЙНІСТЬ УКРАЇНИ й тимчасовий уряд, що мав правити до того часу, коли в Києві можна буде створити перший уряд Соборної України.

Гітлерівські опричники здушили відвічне стремління України до незалежності кривавим терором, негіршим від большевицького. На нацистичну нагінку, арешти і морди по концентраційних таборах українці відповіли підпільною боротьбою, що швидко виросла у правдиві армії на різних теренах України. Всі підпільні зусилля злились в 1943 році у Формачію Української Повстанчої Армії, яка дня 15 ЧЕРВНЯ, 1944 РОКУ СТВОРИЛА РЕВОЛЮЦІЙНИЙ УРЯД УКРАЇНИ - УКРАЇНСЬКУ ГОЛОВНУ ВИЗВОЛЬНУ РАДУ. Цей революційний уряд лишається в підпілі і керує дальшою боротьбою УПА на рідних землях, як також виступає на зовні, перед урядами інших держав, в обороні українського народу і його прав.

Ось дві дати, дві річниці, два чини, що ще раз і ще раз доказують невмирущість України, що ще раз і ще раз виявляють правдиві стремління українського народу і його готовість боротись проти усіх сил, проти усіх ворогів аж до остаточного досягнення своєї мети - Української Самостійної Соборної Держави.

На іншому місці подаємо владичі послання, які вказують, як прийняли проголошення Самостійності України представники української католицької та православної Церков. Подаємо також невідомі нам досі вістки про те, хто був у тимчасовому уряді Ярослава Стецька та яка доля стрінула членів того тимчасового уряду.

Тут бажаємо тільки звернути увагу на значення тих двох світлих річниць для нас, для української еміграції в Америці й Канаді.

Що ті два уряди України, перший покликаний до життя Національ-
ними Зборами у залі "Просвіти" Льва-города, а другий Українською
Повстанчою Армією у підпіллі, МАЛИ ПОВНЕ ПОПЕРТЯ ЦІЛОГО УКРАЇНСЬКО-
ГО НАРОДУ, прощо найкраще свідчить нам проголошена боротьба проти
обох імперіялізмів, як нацистичного так і большевицького. На ту бороть-
бу український народ пішов, отже не тільки словом, не тільки вивішен-
ням українського прапорця, А ЗІ ЗБРОЄЮ В РУКАХ І ЖЕРТВОЮ ЖИТТЯ, ЗАСВІ-
ДЧИВ І до нинішнього дня засвідчує, що народ прийняв ті уряди і їх
накази за свої, бо ті уряди і їх правління були костью від кости
і кров'ю від крові - плодом національних змагань, душею національ-
них стремлень і тілом національних поривів українського народу.

Ми, американські й канадійські українці, що про боротьбу нашого народу на його рідних землях так мало досі знали, можемо бути тільки горді, що ми є синами і доньками справді козацького роду; що український народ ОДИН ІЗ ПЕРШИХ поставив діювий спротив могутній тоді німецькій армії і нацистичному Гестапо, що український народ виповів війну Гітлерові і Сталінові і що український народ, по упадку нацистичної неволі народів, веде далше ту боротьбу за розгромлення большевицької катівні народів.

Підчас війни міжнародна большевицька згряя називала цілий український народ "фашистами", "нацистами", "слугами Гітлера", "п'ятоколонниками" і т.д. Ці закиди посипались масово й на нас, американських і канадійських горожан українського роду та зробили нам багато шкоди. У воєнній гарячці і нервовості ті большевицькі вперті наклепи, поширювані в пресі і в радіо та в безчисленних доносах до різних урядів, витворили були таку ситуацію, що деякі наші організації і деякі особи були опинились під поважним підозрінням, а деяким із них були навіть на деякий час заморозили їхні книжки й фонди, організаційні й особисті. Большевицька невпинна нагінка, користаючи з воєнної психози досягнула була тоді свій найбільший успіх.

Тільки тепер, знаючи краще події на українських землях у воєнних роках, ми можемо оцінити значення цих двох річвиць і для нас, американських і канадійських українців. Коли б український народ був справді пішов на службу Гітлерові, то можемо бути певні, що на хвилинім замороженні фондів деяких організацій і осіб не було б скінчилося.

Віriamo, що наш американський уряд і уряд Канади знали краще як ми підчас війни, що діється в Україні. Вони знали, що наш народ, всуперей волі Гітлера, проголосив свою незалежність і тим перекрив план Гітлера на створення своєї колонії на Україні, яка мала б готувати воюючу Німеччину. Коли ж німці в огні і крові здавили повстання української держави, тоді український народ виповів їм війну і вів її аж до повного розгрому Німеччини. АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УРЯДИ
ЗНАЛИ КРАЩЕ, ЯК МИ САМІ, ЩО УКРАЇНЦІ ВОЮВАЛИ І ЖЕРТВУВАЛИ СВОЇМ ЖИТТЯМ
ПО СТОРОНІ ЗАХІДНІХ АЛІАНТІВ, ОТЖЕ ПО СТОРОНІ АМЕРИКИ І КАНАДИ, ХОЧ
РІВНОЧАСНО Й ПРОТИ ЇХ СОЮЗНИКА - СОВІТІВ. Американський уряд знав
також, що Україна була у війні проти Німеччини з днем 30 червня, 1941
року, в той час коли сама Америка проголосила війну проти Німеччини
тільки 8 грудня 1941 року, отже пів року пізніше.

Знаючи це все американський і канадійський уряди лишили нашу свідому еміграцію в Америці й Канаді в спокою й дали їй повну свободу руху й вислову в обороні прав українського народу, помимо неустаного большевицького цькування й підлого, брехливого щоденного донощитва, як своїх власних так і чужих гончих поїв Кремля.

Це повинні мати на увазі всі американські і канадійські українці - як багато не тільки загальна українська справа, але ми всі особисто, скористали на тій мужній, геройській, поставі цілого українського народу проти Гітлера й Сталіна.

Над цим повинні головно застановитись головно ті люди з поміж нас, що підчас війни могли найбільше потерпіти, а нині мовчать про героїську боротьбу українського народу, бо в проводі тієї боротьби не стоять їх особисті приятелі. Сьогодні вони мовчать про акт проголошення самостійності України з 30 червня 1941 року, про героїську УПА, про створення революційного уряду Української Головної Визвольної Ради 15 червня 1944 року, що далше продовжує криваву боротьбу за Боже і людське право українського народу до повної незалежності й самостійності.

Хай мовчать... Як не скує ніхто українського народу в кайдани вічної неволі, бо український народ їх ще раз і ще раз порве і остаточно скине, так мовчанка одних чи других засліплених людей не змінить того, про що знають, говорять, і мислять вже не тільки свої, а й усі чужі люди, що вживають очей, що б бачити, вух -- щоб чути, а уст -- щоб говорити, а пера -- щоб писати про справи, що є важливі для цілого світу! А боротьба українського народу була, а й буде важливою для цілого світу!

Хай же дві світлі річниці -- 30 червня 1941 року і 15 червня 1944 року світять українському народові на шляху до його світлого Воскресіння!

Богдан Катамай

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Пастирський лист їх екссцеленції митрополита Андрея Шептицького.

З волі Всемогучого і Всемилоствого Бога і Тройці Єдиного зачалася Нова Епоха в житті Державної Соборної Самостійної України. Народні Збори, що відбулися вчорашнього дня ствердили і проголосили ту Історичну Подію.

Повідомляючи Тебе, Український Народ, про таке вислухання наших благальних молитов, взиваю Тебе до вияву вдячності для Всевишнього, вірності для Його Церкви і послуху для Влади.

Воєнні часи вимагатимуть ще много жертв, але діло розпочате в ім'я Боже і з Божою Благодаттю, буде доведене до успішного кінця.

Жертви, які конечно треба до досягнення нашої цілі, полагатимуть на послухному підданні справедливим розказам Влади, непротивним Законам Божим.

Український Народ мусить в цій історичній хвилі показати, що має досить почуття авторитету і життєвої сили, щоб заслужити на таке положення серед народів Європи, в яким мігби розвинути усі Богом собі дані сили.

Карністю, солідарністю, совісним сповненням обов'язків, докажіть, що Ви дозрілі до державного життя.

Установленій Владі віддаймо належний послух. Узнаємо Головою Державного Правління України Пана Ярослава Стецька.

Від Уряду Ним покликаного до життя очікуємо мудрого, справедливого проводу та заряджень, які узгодили б потреби і добро всіх замешкуючих наш край громадян, без огляду на це, до якого віросповідання, народності і суспільної верстви належать. Бог нехай благословить усі Твої праці, Україн-

ський Народ, і нехай дасть усім нашим провідникам Святу Мудрість з Неба.

Дано у Львові при Арх. Храмі св. Юра, І-го липня 1941 року.

А Н Д Р Е Й.

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ ПРЕОСВ. ПОЛІКАРПА, ЕПІСКОПА ЛУЦЬКОГО, ДО ВСІХ
УКРАЇНЦІВ, СУЩИХ НА ВОЛИНІ

Мир Вам від Бога Отця Нашого і Господа Ісуса Христа, любі мої діти!

Велике Боже милосердя і справедливість приблизилася до нас. Довгі роки терпів наш многостраждальний народ наруги і знущання над святою вірою православною і над його національними почуттями, над його людською гідністю. В державі большевицького антихриста терор і жах дійшов до нечуваних досі розмірів, в порівнанні з якими бліднуть переслідування християн за часів римських імператорів Нерона і Деоклеція. Безбожники жакливо розправлялися з християнською вірою, мордуючи Архипастирів, тисячами і сотнями тисяч вірних християн, Пастирів і проголошуючи закон зради і ненависти.

Оце на наших очах справедливість Божа сповнилася. Царство сатани валиться. По нашій звільненій українській землі несеться радісний гомін. В цю радісну велику хвилину український народ із наболілої душі шле щирі молитви - подяку Всевишньому за своє визволення від большевицької влади і за своє спасіння.

Перед нами в блискучому промінні сходячого сонця сяє наша велика ідея: Один Бог, одна Нація і спільна краща будучність.

Сповнилась наша відвічна мрія. У городі князя Льва з радіовисильні несеться над нашими головами, зрошеною кров'ю землею радісна вістка: проголошено Самостійну Українську Державу. Разом з українським народом радіє і наша многостраждальна Церква. Відроджена у Вільній Українській Державі, Українська Вільна Православна Церква буде з народом одною нерозривною цілістю.

В цю велику хвилину звертають до Вас, любі діти, словами св. Апостола Павла: Благаю Вас іменем Господа нашого Ісуса Христа, щоб були з'єднані в одному розумінні і в одній думці". I Ап. Пав. Кор. гол. I, ст. 108.

Любити Бога, любити Батьківщину - найбільша чеснота. Служба Батьківщині - це найбільший обов'язок.

Нехай Господь Милосердний допомагає Тобі, Народе мій, і Тобі Уряде наш, будувати Самостійну Українську Державу, а моя молитва за всіх Вас перед Престолом Всевишнього буде завжди.

У цей великий час всі українці об'єднатись мусять, всі мусять працювати спільно, бо в єдності сила, і ту єдність показати на ділі. Не треба нам партій, не треба нам боротьби між собою, всі мусимо об'єднатися при нашому національному Проводі.

Призиваю на Весь Український Народ і його Державний Уряд Всемогуче Боже Благословення..

Дано в м. Луцьку на Волині, 10 липня 1941 р.

ПОЛІКАРП

ДОЛЯ ЧЛЕНІВ ТИМЧАСОВОГО УРЯДУ УКРАЇНИ

"Наш Клич", інформаційний бюлетень українців у Великій Британії, з дня 30 червня ц.р. подає такі цікаві інформації про долю членів уряду, якого створено у Львові дня 30 червня 1941 року.

"Німці були ввійшли до Львова без бою, бо за здобуття Львова українські повстанчі загони звели бій, здобули його і обсадили важливіші об'єкти. Так нпр., українські самостійники захопили і держали в своїх руках львівську радіостанцію, що її переіменували на радіостанцію ім.Евгена Коновальця. Через цю радіостанцію були передавані звідомлення із Національних Зборів, доки українці не були змушені передати її німецькому окупантові після двох днів.

Голову Національних Зборів і пізнішого Голову Уряду ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА була спроба вбити. Замах на його життя відбувся о год. 2Г, 12 липня 1941 року. Невідомим скритовбивникам вдалось тільки важко поранити шофера. Наступного дня він був арештований і вивезений спершу до Берліна, а звідси до концентраційного табору Саксенгаузен (Оранієнбург). Це сталось після того, як п. Стецько рішуче відмовився демісіонувати і проголосити це прилюдно, чого вимагало Гестапо."

"Удари, ба навіть смерть, не минула й інших членів Уряду. Зпоміж заарештованих членів Уряду Гестапо замордувало у Львові міністра політичної координації, Кравчого Провідника Організації Українських Націоналістів, сл.п. ІВАНА КЛИМОВА-ЛЕГЕНДУ та міністра, бл.п.інж.В. ПЯСЕЦЬКОГО. В концентраційному таборі в Аушвіц вбите віцеміністра народного господарства бл.п.ДМ.ЯЦЕВА. На удар серця помер віцепрем'єр і міністер здоров'я -- проф.др.М.ПАНЧИШИН, б.ректор Українського Таємного Університету. Понад три роки перебували в концтаборах Оранієнбургу провідник ОУН -- СТЕПАН БАНДЕРА, Голова Уряду ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО міністер закордонних справ -- ВОЛОДИМИР СТАХІВ. В таборі Аушвіц стільки ж перебував і ІІ. віце-прем'єр -- мгр.ЛЕВ РЕБЕТ. По всій Україні Гестапом було розіслано гончі листи у яких визначено високу ціну за голову міністра безпеки Уряду -- МИКОЛУ ЛЕБЕДЯ. Міністер війни, видатний український військовик -- генерал ВСЕВОЛОД ПЕТРІВ був висланий до праці на фабрику в Чехії. І-ий віце-містр війни -- РОМАН ШУХЕВИЧ вирвався з рук Гестапо. Нелегка була доля і решти членів Уряду.

"уряд був побудований на коаліційній основі з участю у правлінні представників усіх замітних українських політичних угруповань, крім одного, яке не визнало уряд і його поборювало. Законодатна влада спочивала в руках Національної Ради, створеної з ініціативи Голови Уряду.

В Національній Раді були представлені крім політичних угруповань також професійні та громадські установи. Почесним президентом був бл.п.Митрополит Андрей Шептицький, а президентом бл.п.др.Кость Левицький, сеніор українських політичних діячів та двох-літній в'язень (1939 -- 41 р.) московської тюрми Луб'янки.

Ось як виглядала "німецько-українська співпраця", про яку ще до сьогодні брешуть большевицькі шмати та всякі люди без честі й глузду!

Б.Катамай.

